

Motion av Peter Wallmark (SD) om medborgarundersökning om arkitektur

Ett av flera problem i stadsplaneringen gäller närboende och sakägares tendens att överklaga och försena olika typer av projekt. En orsak kan troligen hänföras till projektens arkitektoniska utformning och design. Motstånd mot ett konkret byggprojekt kan ibland bero på att kritikerna inte uppskattar formgivningen och arkitekturen - inte på att kritikerna är emot projektet som sådant.

Det är en demokratisk självklarhet att staden har en lyhörd attityd till medborgarnas syn på den arkitektur som nu skapas. Arkitektur är, till skillnad från andra konstarter, en nytting som konsumeras gemensamt och som inte går att undvika. När det gäller restaurangmat, mode, musik, kläder och teknisk utrustning är det användarnas upplevelse och kundnöjdhet, parat med användarnas upplevda "värde för pengarna", som avgör om en produkt blir framgångsrik eller inte. Men till skillnad mot övriga konsumentprodukter kan inte enskilda människor gå in i en butik och beställa den sorts stadsmiljö de önskar. Arkitekturen är dessutom, till skillnad mot övriga typer av produkter, knuten till en viss plats och har lång beständighet. En arkitektonisk lösning på en viss plats utesluter alla andra lösningar. Så är ej fallet med övriga kulturyttringar.

Syftet är att få en bild av vilka olika sorters arkitektoniska lösningar som medborgarna föredrar och vilken sorts arkitektur som är mindre uppskattad. Materialet ska användas som underlag och inspiration för politisk beslutsfattare, byggherrar, arkitekter och planerare. Den frågeställning som ska undersökas är "vilka sorters arkitektur och vilka sorters platser, gator, torg och parker önskar medborgarna att staden ska premiera respektive undvika i nyproduktion?".

Kontoret bör för detta ta fram ett brett urval av bilder på byggnader och platser som de tillfrågade har att välja på. De svarande bör utgöra ett statistiskt säkerställt representativt urval av personer som är skrivna i Stockholms kommun. De svarande bör ges möjlighet att rangordna eller på annat sätt betygssätta olika typer av arkitektur och platser, från historiska miljöer fram till idag samt förslag till nya sorters byggnader och stadsmiljöer. Bilderna bör till stor del vara från Stockholm med omgivning. Några frågor kan t ex vara: "vilka av dessa platser kan bäst användas som förebild för nytt byggande". Vilka av dessa byggnaders arkitektur vill du se mycket mer av, lite mer av, bara lite eller inte alls i det framtida byggandet?".

Materialet bör ligga till grund för framtida planering och politiskt beslutsfattande, som ett komplement till Översiktsplan och Byggnadsordning. I stadens nyligen framtagna nya Byggnadsordning finns för övrigt ett utmärkt bildmaterial, fotografier liksom plankartor, som skulle kunna användas för detta syfte.

Denna motion överensstämmer med inriktningen i Stadsbyggnadsnämndens verksamhetsplan 2021: Nämndmål: 2.2.4. Stadens utveckling ska ske i dialog med boende och verksamheter i staden.

Jag föreslår kommunfullmäktige besluta

Att: Stadsbyggnadskontoret ges i uppdrag att genomföra en bred medborgarundersökning om stockholmarnas preferenser vad gäller arkitektur enligt motionens intentioner.

Stockholm den 31 maj 2021